

Stichting Ecologische Landbouw Projecten Ghana

Rondzendbrief

21 juni 2015

Ter inleiding

Weer goed nieuws te melden, dit keer niet alleen van de ELPG, maar ook van anderen, waaronder de Verenigde Naties en Greenpeace. Dit jaar is uitgeroepen tot het Jaar van de Bodem, precies waar we ons al jaren voor inzetten. En we hebben nieuwe bestuursleden. U leest er meer over in deze Rondzendbrief.

ELPG actief in Nederland

Ook in dit jaar zijn we vanuit het bestuur actief naar buiten getreden om de bekendheid van ons werk verder te vergroten.

Hallo,

Ik ben Carolien Kooiman, sinds januari bij het bestuur van de ELPG gekomen. Via een affiche op de universiteit Wageningen, waarin gevraagd werd naar nieuwe bestuursleden, ben ik in contact gekomen met de ELPG. Ik vind het leuk om bij te dragen aan een duurzaam Afrika d.m.v. het stimuleren en promoten van de ecologische landbouw. Daarnaast ben ik ook in dit bestuur mijn kennis verder aan het ontwikkelen over ecologische landbouw; verder probeer ik via communicatieve werkzaamheden in Nederland bij te dragen aan verdere bekendheid van Ghana en ELPG.

BioVak/Bio-beurs

Inmiddels is het jaarlijkse hoogtepunt onze stand op de BioVak, de vakbeurs voor biologische landbouw en voeding, die jaarlijks eind januari in Zwolle wordt gehouden. De naam is veranderd in Bio-beurs. Ook dit jaar waren we er de beide beursdagen bij. Bestuurslid Dick Heesen had een schitterende

(ex-)Bestuursleden in Palaverhut op de Bio-beurs

aandachttrekker gebouwd: een mooie palaver-hut. Voor volgend jaar werkt hij alweer aan een nieuwe opzet. We hebben veel mensen gesproken. Het kost jaarlijks veel energie, maar het levert veel informatie, leuke gesprekken en nieuwe donateurs op.

'Bodem Anders' Conferentie

Op vrijdag 20 maart was ELPG met een stand aanwezig bij de "Bodem Anders"-conferentie in de Brabantse Veemarkthallen in Den Bosch. Met zo'n 250-300 aanwezigen vanuit heel verschillende hoeken was het een boeiende bijeenkomst. In de

presentaties en workshops stond aandacht voor de bodem centraal, hetgeen volledig aansluit bij de aanpak van de ELPG. Ook hier hebben we interessante gesprekken gevoerd.

Aandacht voor Carolien bij "Bodem Anders"

Lezingen

Door ELPG-bestuursleden zijn ook lezingen gehouden. Eén daarvan was op Vlieland door ons bestuurslid Dick Heesen. Een verslagje daarvan is door een toehoorder gemaakt. Natuurlijk beschrijft hij het doel van de ELPG en wat er wordt bereikt, maar ook de geschiedenis van de ELPG kwam ter sprake. Hij schrijft: "In zijn puberjaren werkte Dick bij boer Johan Spee uit Oeken bij Brummen. Deze boer werkte duurzaam en zelfredzaam op zijn boerderij. Op een keer hoorde deze boer in de kerk dat er in Ghana een hoge babysterfte was doordat er honger en armoede heerste. Daarom werd daar geld

voor gevraagd. Hij dacht bij zichzelf dat dit anders kon. Wanneer die mensen een geit hebben, dan hebben ze melk en de mest kunnen ze gebruiken om het land te bemesten. Hij regelde zelf dat hij met 20 geiten richting Ghana kon gaan en leerde de mensen daar hoe ze te werk moesten gaan. Een tijd later kwam zijn gezin daar ook wonen. Dat is inmiddels zo'n 40 jaar geleden; en zo is de ELPG ontstaan: een gezond leven zonder honger in Ghana."

Jaarverslag 2014

Het jaarverslag van de ELPG over 2014 is gepubliceerd; ook het financieel jaarverslag is gereed, maar heeft nog officiële goedkeuring van de accountant; beide zijn te vinden op onze website www.elpg.nl. Een samenvatting van het financiële jaarverslag vindt u verderop in deze Rondzendbrief.

Bestuur ELPG

We meldden eerder al dat we zochten naar nieuwe bestuursleden. Enkele personen hebben zich toen gemeld. Zij hebben vergaderingen bijgewoond en zijn enthousiast gebleven. Drie van hen hebben zich nu bereid verklaard om officieel bestuurslid te worden. We zijn blij met deze versterking. Het zijn: Carolien Kooiman, Jan Peter Verhave en Sylvia Dorland. Carolien heeft zich al voorgesteld. De anderen zullen dat doen in volgende Rondzendbrieven.

Activiteiten van ZEFP

ZEFP (Zasilari Ecological Farms Project) heeft weer goed werk gedaan. Veel daarvan staat in hun jaarverslag 2014. In totaal is in 2014 door voorlichters van ZEFP aan ruim 1000 boeren in hun dorpen les gegeven in meerdere onderwerpen. Hieronder enkele voorbeelden.

Maisstengels in kuilen, gaat compost worden

Compost maken

ZEFP ziet als belangrijkste taak de kennis en techniek van biologische landbouw over te brengen op de vele arme boeren (mannen en vrouwen) van de kleine plattelands dorpen. Onderdeel daarvan is het verwerken van afval van landbouwgewassen en vee-uitwerpselen tot compost. Daartoe zijn in totaal in afgelopen jaar zo'n 500 compostkuilen aangelegd. Als na een half jaar de compost is gevormd, wordt die in de bodem gebracht en dat verbetert de structuur van de grond. Daardoor zijn boeren beter bestand tegen onregelmatige regenval en is er meer voeding voor de planten aanwezig. Dat leidt tot veel betere oogsten en het voorkómen van honger en armoede.

Erosie tegengaan

In het gebied waar ZEFP actief is, is het land niet overal vlak. Erosie is dan een probleem. Bij een harde regenbui kan de vruchtbare grond wegspoelen. Daarom leert ZEFP de boeren om dammetjes aan te leggen horizontaal langs de hoogtelijnen. Door die training zijn er in 2014 weer over een lengte van 2100 meter stenen dammetjes aangelegd.

Beperken van oogstverliezen

Tijdens het oogsten, het transport en de opslag gaat een deel van de oogst verloren. ZEFP heeft alle boeren lessen gegeven in het beperken van oogstverliezen.

Alle aandacht voor het zaaien van mais

Ontwikkelingen bij SEISUD/GIOF

Ook in Sirigu is de hoofdlijn: armoede en honger bestrijden door toepassing van biologische landbouw. Evenals bij ZEFP gaan voorlichters naar de dorpen in de omgeving om mannen en vrouwen les te geven in diverse onderwerpen. Daarnaast is SEISUD begonnen met een landbouwwakhschool. Hieronder een selectie van de activiteiten.

Projectleider van SEISUD/GIOF, Peter Anuah

Nieuwe groepen

De activiteiten van SEISUD zijn weer verder uitgebreid. In 2014 is aan acht nieuwe groepen met in totaal 160 boeren voorlichting gegeven over

verschillende aspecten van biologische landbouw, waaronder compost maken, en sociale onderwerpen.

Inenting van gevogelte en vee

SEISUD is een inentingsprogramma gestart voor gevogelte en vee van boeren uit Sirigu en omliggende dorpen. In 2014 zijn ruim 5000 dieren ingeënt, o.a. tegen pseudo-vogelpest.

Voortgang GIOF landbouwvakschool

De eerste echte opleiding is weliswaar afgelopen najaar begonnen, maar nog steeds kost de officiële erkenning van de school veel tijd. Zolang het diploma van GIOF nog niet officieel is erkend, is de animo onder potentiële leerlingen minder groot. Gelukkig worden lokalen in het schoolgebouw ook gebruikt voor korte cursussen en voor bijeenkomsten met boeren.

Steun aan ELPG

De ELPG doet belangrijk werk voor verbetering van de leefomstandigheden en van het milieu in Ghana. Dat kan niet zonder financiële steun. Elke bijdrage is dus welkom.

Nieuwjaarsduik voor ELPG: Storm in actie

Leden van Studentenvereniging Storm uit Utrecht hebben op 3 februari 700 euro opgehaald voor ELPG met een door hen zelf georganiseerde nieuwjaarsduik in zee. De duikers hebben bij hun familie, vrienden en studiegenoten geld opgehaald in ruil voor een duik in het koude water. Dit is één van de activiteiten waarmee ze het hele collegejaar geld ophalen voor ELPG. Dat wordt door ons zeer gewaardeerd.

Studenten van Storm tijdens nieuwjaarsduik 2015

Jaarlijks doneren

We herinneren u nog graag aan de fiscaal gunstige regeling, dat uw gift volledig aftrekbaar is als jaarlijks een gift wordt gegeven gedurende tenminste vijf jaar. Een onderlinge overeenkomst tussen u en de ELPG volstaat. U kunt het formulier downloaden van onze website www.elpg.nl of die van de Belastingdienst, maar we sturen het u ook graag.

Gratis doneren

Het klinkt misschien vreemd, maar u kunt de ELPG steunen zonder dat het u geld kost. Dat kan op twee manieren:

1. Via YouBeDo (www.youbedo.com). Hier kunt u alle soorten boeken bestellen tegen dezelfde prijs als overall elders. Maar YouBeDo staat 10% van de prijs af aan een door u te kiezen goed doel. Bij de bestelling kunt u kiezen voor de ELPG als doel.
2. Via de website www.4morgen.org van de organisatie 4MORGEN. Daar kunt u vrijwel alle

goederen en diensten kopen die per internet besteld kunnen worden. Wanneer u via 4MORGEN iets koopt, ontvangt 4MORGEN hiervoor een vergoeding van de betreffende winkel; die vergoeding wordt vervolgens grotendeels doorgesluisd naar het gekozen goede doel. De prijzen blijven voor u dezelfde als wanneer u rechtstreeks naar de website van een bedrijf gaat. Wilt u dat het uit te keren geld naar ELPG gaat, dan moet u wel even inloggen en ELPG als doel aangeven.

Bijdrage van een donateur

Ik ken de ELPG via mijn broer Kees, die in het bestuur zit. Maar ik heb in het verleden zelf vanuit mijn studie pedagogische wetenschappen ook een onderzoek gedaan in Noord Ghana. In contact met vrouwen daar kwam aan de orde, dat problemen die ze hebben om kleinschalige oplossingen vragen, om samenwerking in de voedselvoorziening. Dat is ook de manier waarop de ELPG problemen aanpakt. Ecologische landbouw, met o.a. composteren, sluit daarbij heel goed aan op de manier van leven van de mensen zelf en bij de omgeving. Dat spreekt mij aan en daarom steun ik de ELPG.

Nita van Veluw

(Inter)nationale steun voor Bio

De ELPG is al 40 jaar bezig met promoten van ecologische/biologische landbouw, met name voor de kleine boeren in Ghana. Hebben we dat wel goed gezien? Het antwoord is overduidelijk: Ja! Er lijkt wereldwijd een kentering te komen in het denken over landbouw, milieu en hoe de wereld te voeden. Fijn dan om te zien dat o.a. Verenigde Naties, Greenpeace en onze staatssecretaris Dijkema duidelijke verklaringen hierover afgeven.

Verenigde Naties: Groot en vooral goed nieuws vanuit Rome: De FAO (Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties) heeft namelijk glashelder verklaard, dat als het gaat om onze bodem, biologische landbouw de oplossing, oftewel de 'SOILution' is. Tegelijkertijd nemen ze afstand van grootschalige intensieve landbouw.

FAO heeft 2015 uitgeroepen tot het Internationale Jaar van de Bodem. Die bodem is nu precies waar de ELPG zich al jarenlang voor inzet. Men luidt een aantal noodklokken:

- Iedere minuut verliezen wij het equivalent van 30 voetbalvelden vruchtbare landbouwgrond.
- Inmiddels zijn een derde van de bodems uitgeput.
- Als wij zo door gaan hebben over 60 jaar geen vruchtbare bodem meer over.

Greenpeace: "Bio heeft financieel voordeel voor de boer", dat schrijft Greenpeace in een rapport op basis van uitgebreid onderzoek, dat vorige maand werd gepresenteerd. Er moet volgens Greenpeace meer geld naar kleinschalige, biologische landbouw in Afrika. Volgens het rapport biedt ecologische

landbouw veel financiële voordelen voor kleinschalige boeren in vergelijking met niet-biologische teelt.

Staatssecretaris Dijk zei tijdens een debat in de Tweede Kamer dat de biologische landbouw de wereld gaat veroveren. Zij vindt dat de biosector, met haar aandacht voor duurzaam en milieuvriendelijk produceren, een voortrekkersrol op zich neemt. Dijk is samen met andere landbouwministers van de EU in onderhandeling over herziening van de Europese regels voor biologische productie.

Financieel overzicht (voorlopige cijfers)

<u>Baten</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>
Giften particulieren	20.926	18.310	12.009
Giften kerken, scholen, bedrijven en Stichtingen	46.614	54.962	47.729
Subsidies	30.000	17.500	49.500
Rentebaten	890	276	140
	98.430	91.048	109.378
<u>Lasten</u>			
Chera Biisi Fari Project	13.640	6.500	3.000
Gundoo Daaseli Farm	3.600	7.734	1.800
Zasilari Ecological Farms Project	20.250	30.920	18.277
SEISUD/GIOF (Sirigu)	65.133	37.106	80.864
Diverse kleine projecten	206	-	-
Declaraties, accountant en overige kosten	1.678	1.049	1.057
Kantoor, administratiekosten	853	607	817
Rondzendbrief en publiciteitskosten	1.478	1.941	815
Bankkosten	515	296	223
Fondsenwerving	1.977	56	-
Algemene reis- en verblijfkosten Ghanareis	3.400	5.487	2.736
	112.730	91.696	109.589
Resultaat	-14.300	-648	-211

Opmerkingen:

- In 2014 ontvingen we een grote financiële bijdrage van Cordaid. Nog niet eerder ontvingen we in een jaar zoveel subsidie. Een uitdaging om uit andere fondsen en giften net zoveel binnen te halen!
- Het project Chera Biisi Fari is verder afgebouwd. In 2014 werd de laatste bijdrage betaald.
- Het project SEISUD/GIOF ontving eenmalige bijdragen voor zonnepanelen op de school en het afbouwen van een slaapverblijf voor studenten.
- In 2014 is de balans net als in 2013 redelijk in evenwicht gebleven. We hopen de komende jaren wat over te kunnen houden om de gekrompen reserves weer wat aan te vullen. Deze reserves zijn noodzakelijk, omdat we op 1 januari al gelijk een deel van het budget van het betreffende jaar moeten betalen.

Tot slot

Fijn dat het goed gaat met de projecten. Fijn ook dat nationaal en internationaal het besef begint te komen dat biologische landbouw niet alleen wenselijk is, maar ook noodzakelijk. De ELPG is daarin een voorloper en zal zich daarvoor blijven inzetten. De projecten doen veel goed, zowel voor milieu en klimaat als voor de arme bevolking van Noord-Ghana. Uw financiële steun is daarbij onontbeerlijk. We rekenen op u.

Vriendelijke groeten, namens het bestuur,

Frits Brouwer, voorzitter

*De ELPG is door de belastingdienst erkend als ANBI;
Uw gift is dus fiscaal aftrekbaar.*

Het drukken van deze Rondzendbrief is gesponsord door CLM Onderzoek en Advies.